

**SAMARQAND VILOYATI XALQ TA'LIMI XODIMLARINI
QAYTA TAYYORLASH VA ULARNING MALAKASINI
OSHIRISH HUDUDIY MARKAZI**

**MAKTABGACHA, BOSHLANG'ICH VA MAXSUS TA'LIM
METODIKALARI KAFEDRASI**

**PIRLS: AXBOROTNI O'ZLASHTIRISH
VA UNDAN FOYDALANISH BO'YICHA
BAHOLASH MEZONLARI**

*(umumta'lim maktablarining boshlang'ich sinf o'qituvchilari
uchun uslubiy ko'rsatma)*

Samarqand – 2021

Rabbonayeva Dildora. PIRLS: Axborotni o‘zlashtirish va undan foydalanish bo‘yicha baholash mezonlari. Umumta’lim maktablarining boshlang‘ich sinf o‘qituvchilari uchun uslubiy ko‘rsatma. – Samarqand VXTXQTMOHM, 2021-yil. 20 bet.

Taqrizchilar: X.Rabbanaqulov – SamDU, Boshlang‘ich ta’lim metodikasi kafedrasida dotsenti
D.Jo‘rayeva – Samarqand XTXQTMOHM Maktabgacha, boshlang‘ich va maxsus ta’lim metodikalari kafedrasida o‘qituvchisi

Ushbu ko‘rsatma umumta’lim maktablarining boshlang‘ich sinf o‘qituvchilari uchun mo‘ljallangan bo‘lib, PIRLS tadqiqotida axborotni o‘zlashtirish va undan foydalanish bo‘yicha baholash yuzasidan uslubiy tavsiyalar berilgan.

Uslubiy ko‘rsatma Samarqand viloyati xalq ta’limi xodimlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish hududiy markazi Ilmiy kengashining 2021-yil _____dagi , _____-sonli yig‘ilish qarori bilan nashrga tavsiya etilgan.

Kirish

Xalqaro doirada 2021-yilda o'tkaziladigan PIRLS baholash dasturida 70 ga yaqin davlatlar qatorida mamlakatimizdagi 4-sinf o'quvchilari ham ilk marotaba ishtirok etadi.

Tadqiqotlar 2001, 2006, 2011, 2016-yillarda o'tkazilgan bo'lib, 2021-yil tadqiqotning beshinchi davriyligi hisoblanadi. Har besh yilda o'tkaziladigan PIRLS dasturi 4-sinf o'quvchilarining o'qib tushunish ko'nikmasini xalqaro darajada baholaydi.

Mazkur dastur 4-sinf o'quvchilarining matematika va tabiiy fanlardan bilim darajasini baholaydigan TIMSS dasturini to'ldirishga yo'naltirilgan bo'lib, Boston kollejidagi TIMSS va PIRLS xalqaro markazi, IEA tashkilotining Gamburg va Amsterdam shaharlaridagi idoralari bilan yaqindan hamkorlikda boshqariladi.

O'quvchilarning erishgan yutuqlarini baholash barcha o'quvchilardan emas, balki ushbu qatlam vakillari sifatida tanlab olingan o'quvchilardan obyektiv testlarni o'tkazish orqali amalga oshiriladi. Shuningdek, maktab direktorlari, o'qituvchilar, o'quvchilar, hattoki otanalardan so'rovnomalar o'tkazilib, ta'lim sifatiga ta'sir etuvchi omillarga doir qimmatli ma'lumotlar to'planadi.

PIRLS xalqaro tadqiqoti boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'qib tushunish ko'nikmalarini qay darajada rivojlanganligi haqidagi ma'lumotlarni xalqaro miqyosda taqqoslash imkonini beradigan, o'qish va o'qitishni yaxshilashda ta'lim sohasidagi davlat siyosatiga xizmat qilishi mumkin bo'lgan tahlillarni taqdim etadigan yirik xalqaro baholash dasturi hisoblanadi.

Hozirgi vaqtda PIRLS ta'rifiga ko'ra, o'qish savodxonligi jamiyat tomonidan talab qilinadigan va inson tomonidan qadrlanadigan yozma

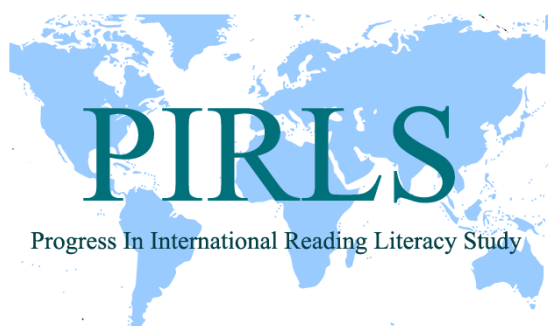
til shakllarini tushunish va ulardan foydalanish, shuningdek, matnlardan turli shakllarda ma'no hosil qila olish qobiliyati hamdir.

Tadqiqot doirasida asosiy e'tibor tushunishni namoyon qilishdan o'zlashtirilgan ma'lumotlarni qanday qilib yangi loyihalar va vaziyatlarda qo'llay olish qobiliyatlarini namoyon qilishga qaratilmoqda.

O'quvchi bu jarayonning faol qatnashuvchisi bo'lib, ma'no yaratadi, matn ustida mushohada yuritadi va samarali o'qish strategiyalarini ongli ravishda tanlab qo'llaydi. Har bir matn turi odatiy shakl va qoidalarga amal qilgan holda o'quvchiga matnni sharhlashga yordam beradi. Har qanday matn turli shaklga ega bo'lishi mumkin. Bular an'anaviy kitoblar, jurnallar, hujjatlar va gazetalar, shuningdek, raqamli ko'rinishdagi yozma shakllarni ham o'z ichiga oladi.

PIRLS boshlang'ich sinf o'quvchilarining sinf va sinfdan tashqari o'qishini baholashda ikkita keng qamrovli maqsadga, ya'ni "badiiy tajriba orttirish", "axborotni olish va undan foydalanish"ga qaratiladi.

Biz ushbu uslubiy ko'rsatmada axborotni olish va undan foydalanish malakasini egallash maqsadida o'qish bo'yicha beriladigan topshiriqlar mazmuni va uni baholash me'zonlarini ko'rib chiqamiz.

Axborotni o‘zlashtirish va undan foydalanish maqsadidagi o‘qish uchun tuzilgan topshiriqlar va uni baholash me‘zonlari

O‘qish savodxonligi o‘quvchilarning ilmiy va shaxsiy muvaffaqiyatini o‘sishi uchun asos bo‘lib xizmat qiladi, shuningdek, PIRLS ta‘lim sohasida olib borilayotgan siyosatning muvaffaqiyatga ta‘sirini baholash uchun qimmatli vosita hisoblanadi.

O‘qish savodxonligi – jamiyat tomonidan talab qilinadigan va inson tomonidan qadrlanadigan yozma tilning shakllarini idrok etish va amaliyotda qo‘llay olish qobiliyatidir. Hozirgi vaqtda PIRLS ta‘rifiga ko‘ra, o‘qish savodxonligi jamiyat tomonidan talab qilinadigan va inson tomonidan qadrlanadigan yozma til shakllarini tushunish va ulardan foydalanish, shuningdek, matnlardan turli shakllarda ma‘no hosil qila olish qobiliyati hamdir. PIRLS yosh o‘quvchilarning sinfda va sinfdan tashqari o‘qishining ikkita maqsadiga qaratilgan: Bular: badiiy tajriba orttirish hamda ma‘lumot olish va ulardan foydalanish uchun o‘qishdir. PIRLS o‘qish maqsadlarining har birida to‘rtta keng tushunish jarayonini birlashtiradi: diqqatni jamlash va aniq ko‘rsatilgan ma‘lumotlarni topish, to‘g‘ridan to‘g‘ri xulosalar chiqarish, g‘oyalar va axborotni talqin qilish va uyg‘unlashtirish, kontent va matn elementlarini baholash va tanqid qilish.

PIRLSda har bir matn parchasi yoki matn yuzasidan beriladigan savollar ikkita tushunish jarayonini baholash uchun asos bo‘lib xizmat qiladi. O‘quvchilar matndan ma‘no hosil qilar ekan, ular aniq tushuntirilmagan g‘oyalar yoki ma‘lumotlarga nisbatan tushuntirishlar beradi. Xulosalash o‘quvchilarga matndan tashqariga chiqishga imkon beradi. Ko‘pgina hollarda muallif matnni o‘quvchining aniq yoki bevosita xulosa chiqarishi uchun yaratadi. O‘quvchilar oddiy xulosalar

bilan bir qatorda, matndagi g'oyalar va axborotlarni talqin qilishda va uyg'unlashtirishda aniq yoki umumiy ma'nolarga e'tibor berishlari yoki tafsilotlarni umumiy mavzular va g'oyalar bilan bog'lashlari mumkin.

Axborotni o'zlashtirish va undan foydalanish maqsadida o'qish turi bo'yicha quyidagicha mahorat tavsiflari belgilangan:

Daraja	Ballar	Mahorat tavsifi
Past	400 - 474	<ol style="list-style-type: none"> 1. Matda keltirilgan dalillarni aniqlash va tasvirlash. 2. Kerakli axborotni o'zida mujassamlashtirgan gapni ajratish. 3. Xulosalarni izohlash uchun olingan axborotdan foydalanish.
O'rta	475 – 549	<ol style="list-style-type: none"> 1. Matnda yaqqol taqdim etilgan axborotga muvofiq xulosa chiqarish. 2. Matnning turli qismlarini tahlil qilish va kerakli axborotni ajratish.
Yuqori	550 – 624	<ol style="list-style-type: none"> 1. Matnda yashirin berilgan axborotni aniqlash. 2. Matndagi alohida gaplar o'rtasidagi mazmuniy aloqalar asosida xulosalarni ifodalash. 3. Matn mazmunini izohlab berish. 4. Turli tipdagi matnlardan foydalanish va alohida tavsiflarni belgilash.
Oliy	625 va undan yuqori	<ol style="list-style-type: none"> 1. Matnning turli qismlaridagi murakkab ma'lumotlarni anglash va asoslash. 2. Matndagi ma'lumotlarni tushunish uchun aniq va noaniq elementlarni baholash va ahamiyatini tushuntirish. 3. Matnlar, xaritalar, illuystrasiyalar,diagrammalar va rasmlar kiritilgan materiallar asosida turli matnlardagi ma'lumotlarni umumlashtirish.

Savol va topshiriqlarni baholash bo'yicha yo'riqnoma

Baholash jarayonida “0”, “1”, “2”, “3” ballik tizim hamda “8” va “9” kodlari bilan kodlash tizimi xususida so‘z yuritamiz. Matn yuzasidan berilgan savol va topshiriqlarning o‘ziga xos xususiyatlaridan kelib chiqib, ular necha ballik ekanligi haqidagi eslatmalar bilan belgilangan bo‘ladi. Ushbu ball va kodlar haqida quyida batafsil ma’lumotlar beriladi.

1. Javobi tanlanadigan savollar (testlar)da to‘g‘ri javobga “1” ball, noto‘g‘ri javobga “0” ball beriladi.

2. Ochiq savollarni baholashda 1, 2 va 3 ballik baholash mezonlari qo‘llaniladi.

Bir ballik savollarni baholash mezoni

1 ball – berilgan javobning qabul qilinganligini anglatadi hamda ushbu javoblar savolning matn jihatidan o‘quvchi tomonidan tushunilganini namoyon etadi.

0 ball – qabul qilinmaydigan javob. O‘quvchi tomonidan berilgan javoblar mazmuniga ko‘ra javoblar savolning matn jihatidan tushunilganini namoyon etmaydi.

Ikki ballik savollarni baholash mezoni

To‘liq tushunish-2 ball. Ushbu turdagi javoblar savol yuzasidan o‘quvchining matnni to‘liq tushunganligini namoyon etadi.

Qisman tushunish-1 ball. Ushbu javoblar savol yuzasidan matnni qisman tushunilganligini ko‘rsatadi. Ular savolda talab qilinadigan elementlarning barchasini emas, balki bir nechtasini o‘z ichiga olishi mumkin.

Mutlaqo tushunmaslik-0 ball. Ushbu turdagi javoblar savol yuzasidan matnni tushunilmaganligini ko‘rsatadi.

Uch ballik savollarni baholash mezonlari

Keng tushunish – 3 ball. Ushbu javoblar savol yuzasidan matnni keng tushunilganligini namoyon etadi.

Qoniqarli tushunish – 2 ball. Ushbu javoblar savol yuzasidan matnni qoniqarli tushunilganligini namoyon etadi.

Minimal tushunish – 1 ball. Ushbu javoblar savol yuzasidan matnni minimal darajada tushunilganligini namoyon etadi.

Qoniqarsiz tushunish – 0 ball. Ushbu javoblar savol yuzasidan matnni qoniqarsiz tushunilganligini namoyon etadi.

Shuningdek, savollarga javob berilmagan hollarda ham "0" ball beriladi. Bunga chizilgan va o‘chirilgan urinishlar, o‘qishga yaroqsiz va topshiriqqa doir bo‘lmagan javoblar, chizmalar kiradi.

Kodlar haqida eslatmalar

Matndagi savol va topshiriqlarga berilgan javoblarga qarab, “8” va “9” kodlari berilishi mumkin. Ushbu kodlar asosan, keng qamrovli baholash jarayonlarini tashkil etishda, berilgan javoblarni kodlashtirib, keyinchalik avtomatlashtirilgan holda ballarga o‘girish maqsadida ishlatiladi va undan asosan maxsus tayyorgarlikdan o‘tgan malakali ekspertlar foydalanishlari ko‘zda tutiladi. Lekin, shunchaki, o‘quvchilarning o‘qish savodxonligini aniqlash va rivojlantirish maqsadida mashq daftaridan foydalanilganda kodlardan emas, balki ballar tizimini to‘g‘ridan-to‘g‘ri qo‘llash tavsiya etiladi. Ushbu kodlash tartibi asosan ochiq savol va topshiriqlarga nisbatan qo‘llaniladi.

“8” kodi – savol noto‘g‘ri tuzilganligini anglatadi. Keng qamrovli baholash jarayonlarida savolning tuzilishi yoki tarjimada xatolik aniqlansa-yu, ushbu xatolik o‘quvchi tomonidan to‘g‘ri javobni aniqlashga mone‘lik qilgan, deb hisoblangan hollarda qo‘llaniladi.

“9” kodi – o‘quvchi hech qanday javob yozmaganligini tasniflaydi hamda keng qamrovli baholash jarayonlarida ochiq savollarga o‘quvchi tomonidan hech qanday javob yozilmagan hollarda qo‘llaniladi. Bunday kodlash keyinchalik necha nafar o‘quvchilar savollarga javob bermasdan tashlab ketganligini tahlil qilish uchun zarur bo‘ladi.

PIRLS tadqiqotida ishlatiladigan matnlar tarkibi 1000 ta so‘zgacha bo‘lib, badiiy matnlar asosiy mavzuga ega, u berilgan matndan tashqari o‘quvchi tomonidan umumlashtiriladigan, axborot matnlari o‘quv materiallardan olinmagan mavzuni yoritib bergan bo‘lishi kerak. Matnda Hech qanday so‘zlashuvga oid so‘z yoki jargon ishlatilmaydi hamda ortiqcha texnik ifodalar olib tashlanadi. Matnning mazmuni 9-10 yoshdagi o‘quvchilarning yosh xususiyatlariga mos kelishi, ayrim madaniyatlarga juda xos bo‘lgan mavzulardan chetlanishi, shuningdek, matn shu yoshdagi maktab o‘quvchilari uchun qiziqarli va zavqli bo‘lishi hamda o‘quvchi uchun unchalik tanish bo‘lmasligi lozim. O‘qish darslarida PIRLS testlaridan foydalanish o‘quvchilarning fikrlash qobiliyatini oshiradi, ularda o‘qib tushunish malakasi rivojlanishiga xizmat qiladi.

Axborotni o‘zlashtirish va undan foydalanish maqsadida o‘qish turi bo‘yicha matn asosida topshiriqlar tayyorlash va ularni baholash me’zonlarini ko‘rib chiqamiz.

”SAXOVATLI FASL” mavzusida topshiriqlar tayyorlash va ular ustida ishlash texnologiyasi

O‘lkamizda yana kuz ...

Naqadar go‘zal va serjilo fasl. Har bir faslning o‘z chiroyi bo‘lganidek, bu faslning ham o‘zgacha, hech qaysi faslnikiga o‘xshamagan husn-tarovati bor. Shoir hamda yozuvchilarimiz aytganidek, bu fasl “hazon” barglari bilan ajralib turadi. Kuz fasli kirib kelganda tabiat manzaralariga e‘tibor bersangiz ona tabiatimiz oltin libosga burkanadi. Go‘zal tabiat manzaralari vujudga keladi. Yerga to‘kilayotgan sariq rangdagi barglar o‘zgacha olamni yuzaga keltiradi. Istirohat bog‘lariga kirib, kuz faslining ajabtovur husni yog‘ilayotgan daraxtlar oldida bir zum o‘tirsangiz, xuddi sehrlil olamga tushib qolgandek bo‘lasiz. Mayin shamol, barglarning shitir-shitir tovushlari qalbimizga beg‘uborlik, yangilanish hislarini mavj urayotganini ifodalab beradi. Ammo negadir ko‘pchilik kuz faslini yoqtirmaydi.

Nima uchun ko‘pchilik kuzni “to‘kilish”, “hazon-rezgi” fasli deb atashadi. Yana kimlardir esa “o‘lik” fasli ham deyishadi. Bir tomondan olib qaralganda to‘g‘ri. Kuz fasli kelganida daraxtlar, turli xil hayvonlar

qishki uyquga hozirlik ko‘rishadi. Daraxtlar barglarini to‘kib, hayvonlar o‘z inlarini tayyorlab, oziq-ovqat g‘amlab uyquga ketishadi. Balki shu uchun ham “to‘kilish va o‘lik” fasli deyishar. Lekin har bir insonning o‘ziga yarasha fikri bor. Menimcha kuz tozalanish fasli. Nimaga desangiz, daraxtlar o‘zida qolgan eski, keraksiz yaproqlardan tozalanib, keyingi yil uchun kuch to‘plab, qishki uyquga ketishadi.

Kuz fasli kelganida insonlar oltin kabi burkangan daraxtlar qo‘ynida sayr qilganlarida, qalblariga yorqinlik, ijodkorlik fazilatlari namoyon bo‘ladi. Ayniqsa tabiat kuzning serjilo manzaralari bilan yanada ko‘rkamlashadi. Yomg‘irli kunlarini aytmay sizmi. Yomg‘ir sharros quyib yog‘ganda, deraza ortidan ko‘chaga bir razm soling, xayollarga berilib qolasiz. Xuddi sehrlanib qolgandek. Hazon barglar ustida to‘planib qolgan yomg‘ir yoqutdek tovlanib turadi. Yorqin tilla va qizil ranglar bilan bo‘yalib, ajoyib rang-barang bezanib turadi. Asta-sekin kunlar ham qisqarib, tunlar uzaya boshlaydi. Bir oz sovuq, shamolli va yomg‘irli kunlar ko‘payadi.

TOPSHIRIQLAR

1- topshiriq: So‘zlarni “Tushunchalar tahlili” metodi orqali izohlang.

TUSHUNCHA	IZOH
Hazon	
Husn-tarovati	
Ajabtovur	
Shitir-shitir	
Mavj	
Ijodkorlik	

2
1
0

2- topshiriq: Nima uchun kuzni “saxovatli fasl” deyishadi?

_____	2
_____	1
_____	0

3-topshiriq: Quyosh so‘ziga “Sinkveyn” tuzing.

Namuna:

1. Bahor
2. Ko‘m-ko‘k, go‘zal.
3. Yashnaydi, gurkiraydi, gullaydi.
4. Bahorda atrof ko‘m-ko‘k bo‘lib gullaydi.
5. Ko‘klam.

3
2
1
0

1. Ouyosh

2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

4-topshiriq: Rasm ustida ishlash. Paxta haqida nimalar bilasiz?

_____	3
_____	2
_____	1
_____	0

5-topshiriq: Kuz haqida maqollardan yozing.

1. _____	2
2. _____	1
3. _____	0

6-topshiriq: Savollarga javob bering.

1.Kuz faslida qushlar va hayvonlar hayotida qanday o‘zgarish bo‘ladi ?

_____	2
_____	1
_____	0

2.Kuzda ob-havo qanday bo‘ladi?

3.Kuzda qanday mevalar pishib yetiladi?

7-topshiriq: Kuzda barglar nima uchun sarg‘ayadi? Sababini yozing.

_____	2
_____	1
_____	0

8-topshiriq: Kuz fasli bilan qish faslini qanday umumiy tomonlari bor?

	2
	1
	0

9-topshiriq: Kuz faslini “o‘lik fasl” deganda xayolingizdan nimalar kechdi?

	2
	1
	0

10-topshiriq: Hamma faslga aloqador bo‘lgan tabiat hodisalarini fasllardagi holati bo‘yicha izohlab bilan yozing.

Masalan: *Shamol – yozda issiq shamol – garmsel esadi, bahorda mayin shamol esadi, qishda sovuq, qorli shamollar esadi, kuzda quruq shamol esadi.*

	3
	2
	1
	0

11-topshiriq: Kuz faslini hech qaysi faslnikiga o‘xshamagan husn-tarovati bor, deganda nimalarni sanash mumkin?

	2
	1
	0

12-topshiriq: Kuzda bo‘ladigan tabiat hodisalarini ketma-ketligini tartiblang. (katakchalarga yozing)

☐	Qor ham uchqunlay boshladi.	3
☐	Havo juda ham sovib ketdi.	2
☐	Daraxtlar barglari sarg'ayib, to'kila boshladi.	1
☐	Mevalar g'arq pishdi.	0
☐	Paxtakorlar paxtani yig'ib-terlib olishmoqda.	

13-topshiriq: Kuz fasli haqida sizning hikoyangiz qanday ?

_____	3
_____	2
_____	1
_____	0

14-topshiriq: Rasmdagi mevalar va ularning foydali jihatlarini yozing.

_____	3
_____	2
_____	1
_____	0

Xulosa

Tadqiqotda O'zbekistonning boshlang'ich sinf bitiruvchilari boshqa davlatlardagi tengdoshlariga nisbatan qanchalik darajada yaxshi o'qiydi? O'zbekiston o'quvchilarining o'qish savodxonligi qay darajada? O'qish 4-sinf o'quvchilari uchun sevimli mashg'ulotmi? Oila tomonidan savodxonlikni rivojlantirishga qanday hissa qo'shilmogda? Bugungi kunda bizning mamlakatimizda o'qishni o'rgatish jarayoni qanday tashkil etilgan? O'zbekiston o'qishni o'rgatish jarayonining boshqa davlatlarga nisbatan o'ziga xosligi bormi, agar shunday bo'lsa u nimada namoyon bo'ladi? Boshlang'ich sinflarimizning o'qituvchilari foydalanayotgan metodlar boshqa mamlakat o'qituvchilari foydalanayotgan metodlardan farq qiladimi? kabi asosiy masalalar o'rganiladi.

Shuningdek, tadqiqotda ta'lim sifatiga ta'sir etuvchi omillarni o'rganish va tahlil qilish maqsadida anketa so'rovnomalari ham o'tkaziladi. Jumladan, o'quvchilar so'rovnomasi orqali ishtirokchi haqida ma'lumotlar, oiladagi ta'limiy resurslar, maktabga, o'qituvchiga, o'quv faniga munosabat, o'quvchilar o'rtasidagi munosabat, o'quv fanlari bo'yicha o'zini baholash, sinfdan tashqari mashg'ulotlar to'g'risida ma'lumotlar to'planadi.

PIRLS tadqiqotida O'zbekiston Respublikasining ishtirok etishi ta'lim sifatini oshirish, xalqaro miqyosda mamlakat nufuzini mustahkamlash bilan birga, o'quvchilar bilimini xalqaro talablar darajasiga olib chiqishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasining yangi tahrirdagi «Ta’lim to‘g‘risida»gi Qonuni.2020-yil, 23-sentabr.
2. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 8-dekabrda “*Xalq ta’limi tizimida ta’lim sifatini baholash sohasidagi xalqaro tadqiqotlarni tashkil etish chora-tadbirlari to‘g‘risida*”gi 997-sonli qarori
3. Sh.Mirziyoyev Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. Toshkent –“O‘zbekiston” -2016.488 b.
4. Norpo‘latova X. “Ta’limni faollashtiruvchi metodlar”, Metodik qo‘llanma TermDU ilmiy kengashida ko‘rib chiqilib nashrga tavsiya qilingan, 2010 yil
5. Yo‘ldoshev J.G‘. Malaka oshirishning nazariy va metodologik asoslari (yoxud o‘qituvchi bo‘lish osonmi?). – T.: “O‘qituvchi”, 1998. – 208 b.
6. Ковалева Г.С., к.п.н., Красновский Э.А., к.п.н., Краснокутская Л.П., к.ф.-м.н., Краснянская К.А., к.п.н. Международная программа PISA. Примеры заданий по чтению, математике и естествознанию. Центр оценки качества образования ИОСО РАО, 2003 г.,
7. Вебинар: Оценка читательской грамотности в рамках международного исследования.PISA-2018 Москва,16-марта 2018 г.
8. G‘ulomov M. “Boshlang‘ich sinflar uchun ona tili o‘quv fanidan ko‘rgazmali qurollar” to‘plami. “El- Xolding”. 2003 yil.
9. Umarova M.va b.3-sinf o‘qish kitobi.O‘qituvchi.Toshkent-2019-yil
10. Matjonov S. va b. 4-sinf o‘qish kitobi.O‘qituvchi Toshkent-2017-yil

Elektron ta'lim resurslari

1. <http://www.multimedia.uz> ([http:// www.eduportal.uz](http://www.eduportal.uz)) -O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi huzuridagi Multimedia umumta'lim dasturlarini rivojlantirish markazi sayti.
2. [http:// www.rtm.uz](http://www.rtm.uz) – Respublika ta'lim markazi sayti
3. [http:// www.dtm.uz](http://www.dtm.uz) – Respublika test markazi sayti
4. <http://www.giy.uz> - Toshkent davlat pedagogika universiteti huzuridagi xalq ta'limi xodimlarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish hududiy markazi sayti.
5. <http://www.ziyonet.uz>. - Ijtimoiy axborot ta'lim portal.
6. <http://www.allbest.ru> – Internet resurslari elektron kutubxonasi

MUNDARIJA

Kirish.....	3
Axborotni o‘zlashtirish va undan foydalanish maqsadidagi o‘qish uchun tuzilgan topshiriqlar va uni baholash me‘zonlari.....	5
”SAXOVATLI FASL” mavzusida topshiriqlar tayyorlash va ular ustida ishlash texnologiyasi.....	10
Xulosa.....	16
Foydalanilgan adabiyotlar.....	17

RABBONAYEVA DILDORA TOLIPOVNA

PIRLS: AXBOROTNI O‘ZLASHTIRISH VA UNDAN FOYDALANISH BO‘YICHA BAHOLASH MEZONLARI

Terishga berildi: __.03.2021 y.

Bosishga ruxsat berildi: __ 03.2021 y.

Ofset bosma qog‘ozi. Qog‘oz bichimi 60x84 ^{1/16}.

«Times» garniturası. Ofset bosma usuli.

1,5 bosma taboq

Adadi: 25 nusxa.

Buyurtma №__